

Едиција
С А В Р Е М Е Н И
Књига бр. 62

Београд, 2025.
прво издање

Слике на насловној страни

Abdullah Romman ©
www.freepik.com

Garik Barseghyan ©
www.pixabay.com

Књига је штампана на природном рециклираном папиру од дрвећа које расте у одрживим шумама. Процес производње у складу је са свим важећим прописима Министарства заштите животне средине Републике Србије.

Слободан Чавка

ОЧЕВА ЗАПОВЕСТ

И ДРУГЕ ПРИЧЕ ИЗ СПОМЕНАРА
ЈЕДНОГ СВЕШТЕНИКА

Словенско Слово

Удружење књижевника Србије

ОЧЕВА ЗАПОВЕСТ

Слободан Чавка

С благословом Његовог Високопреосвештенства
Митрополита сремског Господина Василија

Издавачи:

Словенско Слово
Удружење књижевника Србије

Уредници издања:

Јања Тодоровић
Боривој Рашуо

Технички уредник и дизајн:

Душан Тодоровић

Рецензенти:

Презвитер др Оливер Суботић
Марина Рајевић Савић

Илустратор:

Владимир Карановић

Лектура и коректура:

Драшко Вуксановић

Штампа:

Калиграф

Тираж:

1000

ISBN 978-86-82488-29-3

Београд, 2025.

*Мојој супрузи Наташи,
жени која ме најбоље разуме*

О КЊИЗИ УСПОМЕНА О. СЛОБОДАНА ЧАВКЕ

Неке књиге највише подсећају на добро сложене породичне албуме, у којима се личности и догађаји чувају од заборава кроз пажљиво одабране фотографије. Књига свештеника Слободана Чавке је једна од таквих. Замишљена као колаж више од тридесет животних прича које се смењују у хронолошком поретку, она читаоца све време подстиче да се што пре сретне са „фотографијом“ која је на наредној страници својеврсног „албума“ сећања преточеног у сликовите речи. Жив и језгровит стил писања, пажљиво одабране епизоде, широк распон тема... квалитети су који се одмах примећују.

Очева заповест ће читаоца неретко замислити над закључком, као у истоименој причи која се налази на самом почетку књиге. С времена на време ће га вратити у безбрижне дане детињства, кроз приче какве су „Прави Деда мраз“ и „Лопта“, а некад ће га, причама каква је „Бели сандук“, покренути да промишља тешка

питања која муче одрасле и која једино кроз веру у Христа Васкрслог могу бити откључана. Посредно – а некад и непосредно, као у причи „Божје име“ – ће га подсећати на потребу трепетног односа према Светињи. И на крају, неретко ће га слатко насмејати (као што је аутора овог приказа насмејала када је читао причу „Пост и пљескавица“). Притом, оно што је заједничко за сваку изнету „фотографију“ из сећања о Слободана је њихов „тоналитет“ – свака прича, ма колико била различита од друге, прожета је духом хришћанског расуђивања.

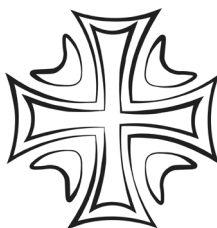
У редовима ове књиге на веома леп и топао начин је дочаран унутрашњи свет ревносног свештеника Српске Православне Цркве. Тај свештенослужитељ споља, због своје физичке спремности и борилачких способности које је стекао још у раној младости (о чему такође сведоче неке приче), веома личи на свештенике-устанике који су вековима раније водили српски народ у борби за Крст Часни и Слободу златну. Но, спољашњи изглед некад уме да ограничи наш доживљај човека, а поготово свештеника – богат унутрашњи свет о. Слободана, исписан на страницама ове књиге, сведочи о осетљивом срцу које се крије иза стаменог лика.

Притом, ово није само књига свештеника Слободана нити само књига о свештенику Слободану, кога ћете далеко боље упознати после њеног читања. Ово

је једнако књига о ближњим о. Слободана, који су се, сваки на свој начин и у одређеној мери, уткали у његову личност. Као таква, биће веома занимљива парохијанима, корисна сабраћи свештеницима, а поучна ученицима богословија. И, несумњиво, интересантна људима који нису црквени, а имају искрену жељу да прегледају албум сликовитих речи једног искреног и даровитог свештеника.

Презвитер др Оливер Суботић

Управник Мисионарског одељења
Архиепископије београдско-карловачке

БИЋЕШ СВЕШТЕНИК

Трчкарала је прашњавим стрмим путићем та мала босонога дружина. Искрзане панталоне и поцепане мајице верно су осликавале закржљалост њихових снови о животу. Лепој и лагодној будућности ни у сну се никад нису насмешили, мислећи да њима недостојнима тако нешто није намењено. Машта је за неку другу, градску децу. А ова сеоска, настављала су да грле туробну свакодневицу обременјену глађу, сиромаштвом и тешким физичким пословима који су им безосећајно крали детињство.

Прљајући огрубеле табане ситном прашином земље, радовали су се голој лепоти живота, скривеној у чељустима суровости. Корачали су узбрдо и пунили нејака плућа ваздухом, удишући окрепљујући мирис здравља. Још тада, док су ходили тим стазама, несвесно им се у жиле утискивала љубав према том крају, а нарочито једном босоногом дечаку из дружине. Тај

дечак се у годинама које следе храбро отиснуо на не-известан пут, напустио вољени крај и вером ходећи постао свештеник... а недуго затим – и мој отац.

Тога дана неко из веселе дружине спази мајушну мртву птицу покрај путељка. Окупивши се у круг око ње, гледајући смрт у очи, свако је на свој начин размишљао о животу и жалио над несрећом једног невољног скончања.

– Мислим да треба да је сахранимо... – тихо је процедила девојчица која је била најстарија међу њима.

Сви се сложише да би и Богу и људима било угодно да тако поступе суочени с прераним растанком ове нежне птичице са животом. Плахо гледајући у коловођу дружине, ишчекивали су њене команде као на иглама.

– Овако ћемо... – одлучно је почела девојчица, погледом шарајући од једног до другог детета.

– Ти ћеш ископати раку! – одредила је дечака поред себе.

– У реду – послушно је прихватио.

– Ти ћеш пренети птичицу до гробног места! – други дечак је добио задатак.

– Ти ћеш спуштати покојницу у раку – задала је задатак другој девојчици, а онда се окренула према мом оцу.

– А ти... – замишљено је застала на неколико тренутака, гледајући у даљину.

– Ти ћеш бити свештеник! – самоуверено је изговорила уперивши прстом у њега...

То мало драгоцено пророчанство једне безазлене девојчице као да је одредило животни пут мога оца, који је сада већ скоро четрдесет година свештеник...

Тај мали босоноги свештеник који је, молитвама што их је тада знао, на вечни починак испратио птичицу, био је праслика тог свештеника који ће деценијама испраћати многе људе. Дечји благослови и речи утехе које је тада упутио окупљенима били су праслика и образ његових речи у будућности, које ће на прави пут у животу усмерити многе, а самим тим и мене.

Мали свештеник постао је велики свештеник, чије заповести сам одувек желео да испуњавам...

ОЧЕВА ЗАПОВЕСТ

У доба мог раног детињства често бих с другаром одлазио код једне баке која је живела недалеко од наше куће. То што нисам имао баку у близини чинило је те посете посебним, што моји родитељи тада вероватно нису ни слутили. Они би ме једноставно слали код бака Сеје да нешто однесем или донесем, не знајући да сам тамо редовно дочекиван срдачним гостопримством њеног дома, али и њеног топлог наручја. Неретко су другара и мене домаћински чекале кифлице с џемом, примамљиве штрудле и савијаче, као и мирисно воће, тек убрано Сејином старачком руком.

Једног врелог летњег дана, хитрим кораком приближавали смо се бака Сејиној кући и истовремено маштали о посластицама које нас овај пут чекају, кријући чак један од другог да и ми једва чекамо да их окусимо. Будући, као и обично, весело усхићен, нисам знао каквој невољи и целодневним неприликама хрлим у сусрет. Ни помишљао нисам да ће та дивна кућа ускоро постати једно моје болно сећање...

Муњевито сам отворио високу лимену капију, која је уз снажан писак запарала бетонску стазу и вероватно целој улици јасно ставила до знања да је неко дошао код бака Сеје. Спретним покретом сам закорачио у њено дугачко двориште, послушкујући другарове кораке, који ме је у стопу пратио. После свега неколико метара, изненада попут пуцња, у месту ме укопао застрашујући приказ два разјарена пса, која су се крвнички устремила на нас. Њихов опаки лавез завлачио се у моје уши и у споју са бујајућим страхом у мојој глави стварао језив несклад звукова. Међу бројним питањима која су ми се у делићу секунде наметала и смењивала, главно је било оно на које никада нисам добио одговор – како су та два пса напустила своје двориште у коме су увек била безбедно ограђена?

Времена за такву врсту истраге није било, нагло се окренух и појурих назад ка лименој капији, уз коју ћу, приљубљен, проживети ноћну мору. Јер, другар је, преплављен паничним страхом, већ био истрачао из дворишта и изгубљено залупио капију за собом! Проживљавајући свој лични ужас, пренебрегнуо је да сам ја остао у дворишту, препуштен на милост и немилост опасним псима. Да кошмар буде већи, он је, дрхтећи од страха, задржавао капију, снажно је привлачећи к себи.